

Παρατείνοντας το μητρικό ρολόι

Η κατάψυξη ωαρίων μάς δίνει τον έλεγχο της γονιμότητάς μας.

Οι σύγχρονες συνθήκες ζωής, με τους γρήγορους εργασιακούς ρυθμούς, τη συνεχή οικονομική αβεβαιότητα καθώς και την εκπλήρωση επαγγελματικών στόχων έχουν οδηγήσει στην αναβολή της τεκνοποίησης μετά τα 35. Η επίτευξη όμως της κύησης στις ηλικίες αυτές δυσκολεύει δραματικά, δεδομένου ότι μετά τα 35 έτη αρχίζει να μειώνεται η αναπαραγωγική λειτουργία μιας γυναίκας. Ένα από τα πιο πολυσυζητημένα θέματα στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή είναι η κατάψυξη των ωαρίων, στη σωστή ηλικία μιας γυναίκας, για τη διατήρηση της γονιμότητάς της. Η μέθοδος αυτή είναι κατάλληλη για περιπτώσεις γυναικών που θέλουν να διατηρήσουν τη γονιμότητά τους και για να έχουν περισσότερες πιθανότητες μελλοντικά να βιώσουν τη μητρότητα. Παλαιότερα, οι πιο συχνοί αιτιολογικοί παράγοντες που οδηγούσαν σε αυτήν την επιλογή ήταν σοβαρές παθήσεις, όπως η ενδομητρίωση,

ο καρκίνος μαστού, οι όγκοι ωοθηκών, οι χειρουργικές επεμβάσεις με ή χωρίς χημειοθεραπεία-ακτινοβολία, κατά τις οποίες ελαττώνεται ο όγκος των ωοθηκών και συνεπώς των εναπομείναντων ωοθυλακίων-ωαρίων. Πλέον, γίνεται και κατ' επιλογή. Μια γυναίκα μπορεί να καταψύξει τα ωάρια της κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής της ηλικίας αυξάνοντας τις πιθανότητες κύησης αργότερα. Η κατάψυξη ωαρίων προτείνεται να γίνεται σε ηλικία από 25 έως 38 ετών, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε γυναίκας. Ποιοι είναι όμως οι λόγοι που θα μπορούσαν να οδηγήσουν τη σημερινή γυναίκα σε αυτή την επιλογή;

Κατ' αρχάς, όπως προαναφέραμε η αναπαραγωγική λειτουργία αρχίζει να εξασθενεί μετά τα 35. Οι γυναίκες γεννιούνται με συγκεκριμένο αριθμό ωοθυλακίων (σε κάθε κύκλο περίπου 900 ωάρια χάνονται) στις ωοθήκες τους. Ένα ωάριο ωριμάζει κάθε μήνα και μπορεί να γονιμοποιηθεί. Με την πάροδο του χρόνου τα διαθέσιμα ωάρια σιγά-σιγά λιγοστεύουν διότι οι ωοθήκες δεν έχουν τη δυνατότητα να παράγουν νέα (μετά τα 35 απομένει 10% του αποθεματικού). Κατ' επέκταση μειώνεται και η ποιότητά τους, γιατί δημιουργούνται αλλοιώσεις στο γενετικό τους υλικό. Ένας ακόμα λόγος είναι οι πιθανότητες χρωμοσωμιακής ανωμαλίας (σύνδρομο down) που σε γυναίκες ηλικίας 35 ετών είναι 1:1200, ενώ αντίστοιχα στα 45, 1:35. Η διαδικασία έχει ως εξής: αρχικά γίνεται η συλλογή των ωαρίων μετά από κατάλληλη ορμονική διέγερση των ωοθηκών. Έπειτα τα ωάρια καταψύχονται σε πολύ χαμηλή θερμοκρασία αποφεύγοντας τον σχηματισμό κρυστάλλων στο εσωτερικό τους. Για να επιτευχθεί αυτό, χρησιμοποιείται μεγάλη ποσότητα ειδικού υγρού κρυσοσυντήρησης, το οποίο προστατεύει την πλασματική μεμβράνη των ωαρίων. Όταν είναι επιθυμητή η κύηση, τα ωάρια αποψύχονται και γονιμοποιούνται (με μικρογονιμοποίηση) από το σπέρμα του συζύγου/συντρόφου/δωρητή σπέρματος. Τα έμβρυα καλλιεργούνται στο εργαστήριο και μεταφέρονται πίσω στο σώμα της γυναίκας, δύο με τρεις μέρες αργότερα, χωρίς να είναι απαραίτητη η ορμονική θεραπεία. Όλα τα παραπάνω οδηγούν στις μέρες μας όλο και περισσότερες γυναίκες στην επιλογή της κατάψυξης ωαρίων για τη διατήρηση της γονιμότητάς τους. Μάλιστα πρόσφατα οι εταιρείες apple και facebook συμπεριέλαβαν την κατάψυξη ωαρίων στις εταιρικές κοινωνικές παροχές τους (socialbenefits) για όλα τα γυναικεία στελέχη. ✕

Δρ. Στέφανος Χανδακάς MD, MBA, PhD, Γυναικολόγος-ενδοσκοπικός χειρουργός, εξειδικευμένος ιατρός αναπαραγωγικής χειρουργικής και επιστημονικός συνεργάτης των Νοσοκομείων Μητέρα, Υγεία και του Κέντρου Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Institute Of Life. drchandakas.gr

